

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Loca Infesta,|| Hoc est:|| De Infestis,|| Ob Molestantes||
Daemoniorvm Et Defvncto-||rvm Hominvm Spiritvs,
Locis,|| Liber Vnvs.||**

Thyraeus, Petrus

Coloniae Agrippinae, 1598

VD16 T 1247

Cap. LXVII. An & quo vsu Reliquiarum prohibeantur Dæmones, ne loca reddant infesta?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61332)

no necesse est, vt per orationem mens in Deum eleuetur; ad quod iuuat Ieiunium: vt verò, quod petit, obtineat (ad quod profunt pietatis opera) necesse non est.

CAP. LXVII.

De reliquiarum vsu in profligandis Dæmonibus, quas que ob causas Dæmones Reliquias non sustineant.

Nam omnium propemodum tam Catholicorum, quam Hæreticorum sententia est, Dæmones Reliquias Sanctorum fugere. Ex Hæreticis, post alios, hoc admittunt Magdeburgenses Centuria 4 cap. 13. col. 1446. Pro Catholicis sunt Hieronymus & Chrysostomus: Hieronymus lib. contra Vigilantium: Tu, inquit, (Dæmonem alloquitur, qui per os Vigilantij Reliquias Sanctorum vilissimum puluerem appellauerat) saepe vilissimo hoc tortus es puluere. Chrysostomus docet eos fugere, quemadmodum fures, qui fugam capessunt, si quando in suppellectilem incidunt regiam. Verba eius hæc sunt, homilia septima, de septem Machab. Vt audaces latronum duces, siue impij sepulchrorum effossores, si fortè, dum pradas agunt, aut spolia capienda conquirunt, in arana vel ornamenta Imperatoris incurrerint, quamlibet cupidi pradarum, tamen agnitis Regis insignibus deterrantur, vt fugiant, nec comminus accedere, vel attingere audeant: ita profecto & Dæmones, qui verè & latronum principes sunt & Magistri; vbi coronatorum Martyrum viderint corpora posita, longè illic à conspectu eorum pauidi fugiunt, & absiliunt.

Nec temerè tam hi, quam illi, in hanc opinionem venerunt. Exempla pro hac re tot sunt, & tam clara; vt omnino in luce meridiana cæcutire dicendus sit, qui hæc velit negare: neque primis tantum illa sunt temporibus data; sed nostris quoq;: & non ab iis conscripta, quorum fides suspecta fit; sed iis, de quorum fide dubitare parum honestum.

Ex multis aliquot produximus Disputatione de Dæmoniacis. hic contenti simus semicinctijs & sudarijs D. Pauli; de quibus S. Lucas cap. 19. historix Apostolorum, in hunc modum: Virtutes non quasi libet faciebat Deus per manum Pauli, ita vt etiam super languidos deferrentur à corpore eius sudaria, & semicinctia; & recedebant ab ijs languores, & spiritus Nequam egrediebantur. Addimus sequens ex Theodoro, ipsius Theodoretij verbis: quod quemadmodum argumentum nostrum confirmat, ita pluribus locis, in hac Disputatione potest seruire. Execrandus, inquit, Marcio, multas

E c

spinas

spinas impietatis seminavit in Regione Vrbis Cyri. Eas cum conaret euellere radicitus, noctu venit quidam Demon exiit illis, clamans, & lingua vtens Cyriaca: Cur, inquit, tu bellum geris cum Marcione? Cur hanc pugnam aduersus eum suscipis? Quanam is te vnquam affecit molestia? Desine beligerare: desine à m. leuolentia: aut discas experientia, quantum bonum sit quies. Scias, quod te iam pridem confodissem, nisi chorum Martyrum te custodientem vidissem, cum Iacobo. Hec ego audiui, & dixi cuidam ex familiaribus, qui prope me dormiebat: Audis, inquam, que dicuntur? Ille verd. Omnia, inquit, audiui. & cum vellem surgere, & respicere, & scire quis loqueretur, tua causa quieui; quia te putarem qui scere. Ambo itaque surgentes, respeximus, neque vllum, qui moueretur, vidimus; nec qui loqueretur, audiuimus. Illi verba alij quoque, qui nobiscum habitabant, audiuerunt. Intellexi igitur, quod Martyrum quidem chorum dicebat lecythum olei Martyrum, qui cum à multis Martyribus collectam haberet benedictionem, pendebat in meo lecto. Sub meo autem capite erat magni Iacobi vetus amictus; qui quouis claustro adamantino fuit mihi validior. Ita Theodoretus hist. Sanct. Patrum, cap. 21. & ex ipso Cæsar Baronius Tomo 5. hist. Eccles. circa annum Domini 424. Sed illustrius exemplum refert Beda lib. 3. Hist. Anglorum, cap. 11. quod quia etiam pluribus locis huic Disputationi potest seruire, etiam ipsius verbis ascribimus: Monasterium nobile fuit in prouincia Lindisi, nomine Beardanum. Huc quodam tempore hospes venit, qui solebat nocturnis sapius horis repente ab immundo Spiritu grauissimè vexari. Cum igitur benignè susceptus post cœnam in lecto membra posuisset; subito à Diabolo arreptus, inclamare, dentibus frendere, spumare, & diuersis motibus cœpit membra torquere. Cumq; à nullo vel teneri, vel ligari potuisset; cucurrit Minister, & pulsans ad ostium nuntiavit Abbatissa. At illa aperiens ianuam, exiit cum vna Sanctimonialium fœminarum ad locum virorum: & euocans Presbyterum, rogauit secum venire ad patientem. Vbi cum venientes, viderent multos affuisse, qui vexatum tenere, & motus eius insanos comprimere conati, nequaquam valebant; dicebat Presbyter Exorcismum; & quacunque poterat, profedando miseri fur ore agebat. Sed nec ipse, quamuis multum laborans, proficere aliquid valebat. Cum uero nihil salutis furenti superesse videretur, repente venit in mentem Abbatissa puluis ille præfatus (intellige cineres S. Osualdi Martyris) statimq; iussit ira ministram, & capsellam, in qua erat, adducere. Et cum illa afferens intrasset atrium domus, in cuius interioribus Damniosus torquebatur, conticuit ille subito, intentiq; ora tenebant reliqui, quem res exitum haberet sollicitè expectantes. Et post aliquantum hora spacium resedit qui vexabatur, & grauiter suspirans: Modò, inquit, sanum sapio. recepi enim sensum.

fersum animi mei. At illi sedulo sciscitabantur; Quomodo hoc contigisset. quibus ille: Mox ut virgo hæc cum capsella, quam portabat, appropinquavit arrio domus huius, discesserunt omnes, qui me premebant, Spiritus maligni & me relicto nusquam comparuerunt Hætenus Beda. Habet quoque hic locum quod de peste inguinaria a ciuitate Treuirensi depulsa scribit Gregorius Turonensis in libello vitæ s. Nicetij. verba eius hæc sunt. Cum lues inguinaria Treuericum populum in circuitu ciuitatis valde vastaret, & sacerdos Dei (Nicetius) pro ouibus commissis Dei misericordiam imploraret assidue: factus est sonus de nocte magnus tanquam tonitruum validum super pontem amnis, ita ut putaretur, vibs ipsa absorberi. Cumq; omnis populus exterritus in lectulis resedisset, latifexum sibi interitum operiens, audita est in medio vox vna ceteris clarior dicens: Et quid hic o socij faciemus. Ad vnam enim portam Eucharisus se erd: obseruari ad alteram Maximinus excubat: in medio versatur Nicetius: Nil hic vitra prauatere possumus, nisi sinamus hanc vibem eorum tutoni. Hac audita voce statim morbus quieuit, nullusq; ab eo vlt: a defunctus est. Quæ autem & quanta hæc pestis inguinaria fuerit, docet Paulus Diaconus. Vide Baronij Tom. 7. fol. 502.

Verum quamuis in hoc aduersarij nobiscum consentiant, negant tamen *Reliquias* ad Dæmones profligandos adhiberi posse; quod constantissimè admittunt, agnoscunt, & confitentur Catholici. Hinc illi *Reliquias* proferunt, abiiciunt, Vulcano tradunt, in cineres redigunt, & ut omnino extra omnem mortalium sint conspectum, procurant. Hi easdem studiosè conquirunt, diligenter conseruant, religiose venerantur, & magno habent in honore.

Si ab illis causam suæ opinionis & facti scisciteris, respondet *Reliquiarum* vsum, qui in Dæmonibus profligandis positus est, superstitiosum esse, & cum summa Creatoris contumelia coniunctum Quocirca docent non idcirco Dæmones *Reliquias* non sustinere; quod illas oderint, detestentur & fugere cogantur, sed ut fuga homines ad *Reliquiarum* cultum, & impiam superstitionem inuident. Fingunt, inquit, fugam; non coguntur fugere, nec fugiunt inuiti.

Contraria Catholici ratione ad contrariam opinionem, & factum inducuntur. Credunt Dæmones non fugam fingere, sed fugere coactos: *Reliquiarum* eam vim esse & potestatem, ut in ipsarum præsentia nequeant consistere versipelles Spiritus.

Et profectò, quamdiu in ea cogitatione atque sententia hærent Aduersarij; ut credant superstitiosum esse *Reliquiarum* vsum,

Reliquijs ad Dæmones profligandos ut nec possunt, nec debent: quamuis etiam certum esset, usu Reliquiarum ipsos à maximis Dæmonum posse liberari molestiis; & aliter liberari non posse: propterea, quòd *Omne quod ex fide non est, peccatū sit; & Omne, quod contra cōscientiā est, adificet ad gehennam;* peccatum autem ob nullius, vel boni consecutionem, vel mali depulsionem permissum sit.

8. Sed ut hunc errorem deponant cæci: intelligant etiam, quàm procul à superstitionis crimine absint Catholici, duo demonstranda sunt. Primum, *Reliquias reuera molestas esse Dæmonibus, eosdemq; torquere, ut ob id ipsos non fugam fingere, sed coactos fugere credendum sit.* Deinde dici non posse, *Dæmones, fuga sua, ad Reliquiarum cultum homines allicere;* quamuis etiam reuera (quod tamen falsum est) non torquerent. Vbi hæc duo in gratiam Aduersariorum demonstrata fuerint, nostra prosequemur.

9. *Torqueri ad Reliquiarum presentiam Dæmones, primò diserta Patrum sanctissimorum hominum sententia est.* Vnius nobis sufficit auctoritas Chrysostomi, *Reliquia Sanctorū,* inquit ille (homil. 66. ad Populum Antiochenum) *Dæmones sistunt & torquent: & vinctos ab illis solunt sauisimīs vinculis.* Et libro contra Gentiles, de vita S. Babilæ, Antiocheni Episcopi & martyris; *Ea,* inquit *est Sāctorū potestas, ut illorum superstitum Dæmones, ne Umbras quidem, aut Vestes; vita autem defunctorū, & Loculos quoq; reformidēt.* Rursus, Sermonem in adorationem catenarum S. Petri: *Has Catenas,* inquit, *potentiarum, qua ab ipso defecerunt, Princeps exhorruit, & nunc etiam exhorret & multo cum timore illas subterfugiens, comprimitur. Has aërea Spirituum multitudo metuens ac tremens, iaculisq; inde emissis percussa, longius profugatur, &c.*

10. Deinde, idem, ut cætera omittam, docent Reliquie S. Babilæ Martyris. Nonne ob eius sepulchri viciniam, oraculum Apollinis filuit? Nonne ut loquelam Idolum reciperet, arcam Martyris remoueri iussit Apostata Iulianus? Volunt Centuriatores Diabolum de industria simulasse se impediri à Martyre; ut usum Reliquiarum scilicet venerationis induceret: sed quam id præter omnem rationem dicant, sequens miraculum clarè ostendit: quod, vix arca Martyris abducta, ignis de cælo descēdens, Idolum, vnde Diabolus oracula reddebat, totum consumpserit. Vide Bellar. tom. 1. Cont. vltima lib. 2. cap. 2. Vetus hoc exemplum est, quod produximus. Recens est illud Thomæ Fazelli libro 10. prioris Decadis Rerum Sicularum. cui tanquam oculato testi fidem meritò adhiberi licet. *Est,* inquit, *Agyra, D. Philippi* (Petri Apostolorum principis hic discipulus fuit, Siculis ab eodem ad Christi Euangelium predica

predica

prædicandum missus) templum, miraculorum frequentia celeberrimum. hic anno salutis 1541. Iherosolymis. Philippi festo ducentas penè arreptitias offendit. Ha. vt Diui Imaginem exhibitam conspexerunt, mox ac si hostis capitalis adesset, illius aspectum formidantes, voce sublata, vestimenta scindere, crines vellere, vinculisq., quibus strictissimè impediebantur, diffractis, quadam etiam è custodum manibus elabi cœperunt: quorum deinde iniuriæ clamores, omniq. gemitu maiores, veluti rugitus immanes, ita toto templo viciniqu. agris personuere, vt è propinquo bellum ingens ac sauum, cruentissimumq. prælium committi videretur. Quomodo eadem ibidem liberata. quomodo & aliis rationibus vis Reliquiarum ibidem confirmata, pluribus ostendit. quæ hic referre nolimus. Commodiorem locum habent illa in de Dæmoniacis Disputatione.

Si vox mentis indicium est, etiam ex voce, quam Dæmones effingunt, aliquod argumentum, pro ipsorum tortura accipitur. Neque enim maligni Spiritus ad Reliquiarum præsentiam voces excitant, quæ hilâris atq. exultantis animi indicium sint; sed quæ angustias mentis, & summas molestias produunt. De iis sic Sanctus Hieronymus Epistola 27. (loquitur de S. Paula) Cernebat varijs Dæmones rugire cruciatibus; & ante sepulchra Sanctorum, ululare homines more luporum; vocibus latrare canum; fremere leonum; sibilare, serpentum; mugire taurorum, alios rotare caput, & post tergum terram vertice tangere, suspensisq. pede fœminis vestes defluere in faciem. Ita Hieronymus.

Dubium non est, quin Dæmonibus molesti fuerint Sancti Dei homines dum viuerent, quorum iam mortuorum Reliquias fugiunt. At cur viui molesti fuerunt, mortui non item? Neque enim tantum, quod in ipsis viuebat, Dæmonibus molestiam afferebat: afferebat molestiam, atque ad eò torquebat, quod cum viuis erat coniunctum: semicinctia, verbi gratia, atque sudaria S. Pauli. Si verò hoc viuorum poterant semicinctia atque sudaria; in quibus tamen viuorum animus nunquam resedit; non torquebunt, inuisaque erût ossa, in quibus spiritus aliquando sedes suas habuerunt?

Naturale omnibus est; vt quos inuidia atque odio prosequuntur; eorum nec aspectum ferant, nec præsentiam: detestentur etiam imagines, mores, amicos. Ipsorum quicquid est; graue est, molestum est, tortura est. An odio S. homines non prosequuntur dæmones? non iis inuident? Si verò prosequuntur & inuident; possunt quis oculis intueri cadauera? sustinere Reliquias? vestes? imagines?

Dfficile est mortalibus, & non nisi perfectorum hominum opus, vt eos mortuos ament, & non persequantur atq. detestentur; à

quibus *viuis* graues iniurias sustinuerunt. Plerique omnes in mortuis vlciscuntur, quorum viuorum sustinuerunt potentiam: Ac quanta quidam Dæmonum à Sanctis viuentibus passi? Et quod vix optimus aliquis; harum iniuriarum ipsi nequissimi nequam obliti, mortuos non detestabuntur? non odio prosequentur? non cum molestia sustinebunt?

15. Dubium non est tortos esse *Christi* præsentia Diabolo. ipsorum in promptu est confessio. *Venisti*, inquit quidam illorum, *ante tempus torquere nos*. Matth. 8. Verùm cur de tortura conquirentur? quia scilicet, verebantur, ne *sedibus suis* pellerentur. Quàm porro debuit Dominus torsisse iam eiectos, quando solus timor, quòd eiiciendi essent, torsit? At plurimi Sanctorum, Dæmones locis suis, & *sedibus* eiecerunt. Non igitur non possunt iis graues & molesti esse Sancti.

16. Hinc clarum est ineptè dici *Dæmones fugam simulare*: ad fugam nulla vi cogi. Si torquent Sanctorum *Reliquiæ*; si molestæ sunt & inuisæ: quomodo Spiritus fugam ad ipsarum præsentiam simulant? quomodo non fugere coguntur? Nonne ab iis, qui molesti esse solent, si possumus, quàm citissimè nos expeditimus? Nonne apud ipsos summa cum difficultate retinemur?

17. Sed ad alterum caput, doceamus dici non posse *Dæmones ad Reliquiarum cultum fuga sua inuitare atque allicere mortales*. Hoc verò ex illo certum est, quòd cultus *Reliquiarum* in earum rerum genere sit: quæ per se bonæ sunt: Dæmonum autem hoc ingenium, vt ad bonum inuitent neminem. Quid enim hîc dubium? quid non certum?

18. Clarius propositum nostrum ostendunt partim *mala*, quæ *Reliquiarum* intuitu mortales declinant; partim *bona* quæ cum *Reliquiarum* cultu coniuncta sunt. Ab illis enim Spiritus Nequam non possunt auocare mortales. Ad hæc non possunt inuitare, sed quæ *mala* declinantur?

19. Mala hæc plurima sunt. Nos summa capita referimus. Est *superbia*; quæ hoc nomine mortalibus displicere incipit, quod etiam corpora atque cineres eorum in honore habeantur, qui hostes *superbiæ*, & humilitatis studiosi sectatores fuerunt. Et *amor congerendi diuitias*; quas intelligunt iis contemnendas, qui arduum atque difficile ad cælum iter ingrediuntur. Est *luxuria*: cuius illecebras tâto magis detestantur, quanto maiori in honore sunt, non apud Deû solû, verû etiã homines; qui corpora sua mortificauerunt
propter

propter Deū. Est *Irasci* cuius non possunt nō frangere impetus, quando in memoriā venit (venit autem ad *Reliquiarum* intuitum) summa sanctorum mansuetudo. qui etiam pro persecutoribus suis Deo supplicarunt. Est *Gula*; a qua sibi cauendum censent ipsorum exemplo, quorum cum pignora vident, has voces audire videntur: *Vsque in hanc horam & esurimus, & sitimus, & nudi sumus.* Est *Inuidia*; quam detestantur recordatione charitatis, quæ in iis flagrauit, quorum coram intuentur & venerantur *Reliquiis*. Est *Acedia*; quam canes peius & angue putant fugiendam, si ad cælum peruenire cupiunt, exemplo eorum, quibus vnum hoc præcipuum fuit studium, vt cum Deo essent quàm sæpissimè, sedula & ardenti oratione, rerumq; diuinarum contemplatione.

Sed non ad mala solùm declinanda *Reliquiarum* cultu vrgentur mortales; etiam inuitantur ad facienda bona. Quæ verò? Ad omnium propemodum virtutum exempla. Quarum quæso? Ad contemptum diuitiarum; quas *Reliquiarum* honori potius, quàm sibi seruire volunt. Ad afflictiones corporum; quibus nunc susceptis peregrinationibus, nunc abstinencia & ieiunio, nunc aliis rationibus vis infertur. Ad humilitatem; cuius maxima indicia ad Sanctorum sepulchra & *Reliquias* exhibentur. Ad castitatem; quæ sæpe hoc nomine suscipitur, quia illorum *Reliquia* in honore habentur, qui ob castitatem Deo placuerunt. Ad orationis studium; quæ ad Sanctorum *Reliquias* propemodum est continua, omitto breuitatis studio reliquas.

Hæc cum *Reliquiarum* cultu coniuncta. An hæc proposita sunt Dæmonibus in *Reliquiarum* fuga, quam dissimulare dicuntur? Quærent Nequam, vt castra vitiorum deferant, & ad virtutum arces confugiant mortales? id est, sua castra relinquunt, & ad hostium, id est, Dei, properent?

Non quærent hoc nequissimi. Placet ipsis *Superbia*; omnium vitiorum mater & origo. Placet *Auaritia*; qua plurimos illaqueant. Placet *Luxuria*; quam in omni ætate, cuiuslibet improbitatis, & turpitudinis nouerunt esse escam. Placet *Ira*; vt quæ homines sensibus integris, vt B. Chrysostomus loquitur, (homilia 18. in Matt.) facit insanire. Placet *Gula*; quæ eodem Chrysostomo authore (homil. 58.) homines efficit sues, imò ipsis suis deteriores. Placet *Inuidia*, quæ fraternæ charitatis apertissimè iura violat.

Et qui miseros mortales cupiunt in vitiis excellere, illis fortè placebunt virtutum exercitia? placebit iis contemptus diuitiarum; qui diuitiarum laqueis omnes cupiunt inuolutos? Afflictio

corpo-

corporis; qui mox conditum hominem ad corporis oblectamenta inuitarunt? Humilitas; qui ob nimiam superbiam de caelo deiecti fuerunt? Castitas; qui locis delectatur humidis, & virtutem habent in vmbilico & renibus? Studium orationis; qui iuracissimi illius sunt hostes, ad quem oratio dirigitur?

24. Forsitan negantur virtutum exercitia esse, quæ diximus; propterea, quod *ex fine*, qui in ipsis propositus est malus, vitium contrahant omnia. Ea siquidem finis mali conditio est, vt cum ad opera accedit, etiam si præstantissima inueniat, deprauet ipsa atq; corrumpat. Sed hoc examinemus.

25. Primum omnium, quod obiicitur, in omnibus locum non habet. Non hoc propositum est in *vitiorum* fuga. finis qui opus deprauet, oportet opus accedat: at sine opere est vitiorum fuga. Vel igitur ob hoc Demones fugam dissimulare non debent; quod multa mala, quæ alioquin committerentur, omittuntur.

26. Deinde, dicendum non est, opera omnia, quæ fiunt, à fine deprauari. Cum enim ipsa ex se bona sint, si deprauantur, non ipsis insito fine deprauantur; sed alio aliquo, qui ex agentium voluntate accedit at quis vnquam ex iis, qui *Reliquias* in honore habuerunt, aliud sibi propositum fuisse dicat, quam Dei atq; Sanctorum honorem? Vtrum verò hic malum? Dei an Sanctorum? Num vtrisque; suus honos debetur?

27. Tribuitur fortassis Dei honor Sanctis. Et hoc quis cogitauit? quis dixit? quis scripsit? quis fecit? *In finis* partibus honor, qui Sanctis tribuitur, inferior est illo, qui debetur & tribuitur Deo. Deum vt boni omnis authorem & consummatorem honoramus; Sanctos vt Dei amicos, nostrosque apud Deum patronos & intercessores.

28. Sed nimium excrescit oratio. Nimis multa cum Aduersariis. Nostra repetamus. Igitur, cum certum sit, non simulare fugam Demones, sed inuitos fugere, & *Reliquias* non sustinere; *causam*, cur fugiant, inquiramus: Quæ igitur illa? An Deus; qui ipsos cogit ad præsentiam *Reliquiarum* fugere? An Sancti, quorum *Reliquia* habentur, in fugam conuertant? An ipsis *Reliquijs* vis illa insita est, vt locis atque hominibus nequam spiritus pellant? An homines sunt; qui vt aliis rebus, ita adhibitis Reliquijs, eosdem proferibunt? An denique horum nihil, sed ipsi Demones sunt, qui quamuis nullam à *Reliquijs* vim patiantur, ipsas tamen sustinere ex odio nequeant.

29. Quinq; hîc modos insinuamus, quibus *Reliquijs* Spiritus pel-
li, po.

li, potest intelligi: quem, vel quos probemus, inquirendum est, antequam Caput concludamus.

Deum ad Sanctorum Reliquias Damonibus exilium, aut fugam impetrare posse extra controuersiam est. Quid non potest Deus, cuius nomen omnipotens? Exodi 15. Dubium item nullum, frequenter impetrauissse, quando difficiles Nequam Spiritus esse potuerunt: & ipse hac ratione Sanctorum suorum voluit gloriam illustrare, & mundo innotescere. Veruntamen non solo hoc nomine, neque semper hoc, Dæmones fugam capessere credendi sunt. Potest Deus Dæmonibus discessum & fugam non imperare, & tamen ipsos ad fugam cogi certum est.

30.

Sanctos, quorum Reliquia habentur, propriè Dæmones fugare dici non debet. quoniam, vt ipsi per se miracula non perpetrant; ita neque Dæmones in fugam per se conuertunt. magna fuit ipsorum in Dæmones potestas, quamdiu communem nobiscum in terra vitam egerunt: mortui iam, & cum Christo in Cælo regnantes in Dæmones per se possunt nihil. Si quid possunt, possunt oratiõ, quemadmodum reliqua, ita Dæmonum fugam impetrare.

31.

Reliquijs potestas aliqua, qua in Dæmones agat, eosq; sedibus pellat, non inest. Si inest, qualis quæso illa est? Spiritualis, an corporea? Spiritualis in re corporea, vt Reliquia sunt, inesse non potest. Corporea ad Spiritus profligandos, quales sunt Dæmones, nihil facit.

32.

Suntne igitur homines, qui quemadmodum rebus alijs, ita adhibitis Reliquijs Dæmones proscribunt? Sunt utique. quoniam penes homines hanc potestatem futuram, disertè Christi probat oratio. Marci ultimo &c. vt ergo illi Dæmones in fugam conuertunt vsu nominis Iesu; ita vsu Reliquiarum, vsu Rerum aliarum.

33.

Sed præter hanc, alia ratio est, quam quinto loco insinuamus, quod Reliquias etiam per se ferre nequeunt Spiritus; ita, vt quamuis homines aduersus Dæmones Reliquiis se non arment, & his armis instructi eos non impugnent: si tamen ipsas alicubi Nequam Spiritus deprehendant vel obseruent, mox fugam capessant. hoc pulchrè B. Chryostomus similitudine ostendit, quam initio huius Capitis attulimus.

34.

Duobus igitur modis ad profligandos Dæmones Reliquia faciunt. primò per se, secundò ex vsu eas Dæmonibus adhibentium. In priori modo simplex est ratio, cur fugiant; in posteriori duplex siue bipartita. Ibi per se fugere dici possunt, ob odium, quo

35.

Ff

erga

erga *Reliquias* flagrant, maximum: hic præterea compelli exorcizantium autoritate. Ibi *Reliquie* veluti obiecta quædam *Dæmones* mouent, vt fugam incant: hic sunt quædam quasi instrumentales causæ, quibus Exorcistæ (quibus diuinitus in Spiritus hescollata potestas) vtuntur.

CAP. LXVIII.

De Crucis aduersus Dæmones efficaci usu: Et quod hic nullam sapiat superstitionem.

1. Veniam modum de Reliquiis communis est, tam Catholicorum, quàm Hæreticorum, sententia, quod ad profligandos Dæmones valeant; sic communis consensus de *Cruce*. Ex Hæreticis inter alios ita sentit Brentius, teste Alano, Dialogorum lib. 4. cap. 3. Ex Catholicis omnes omnino: vt non sine causa in Prouerbiis abierit, *Dæmones fugere Crucem*.
2. Iisdem etiam rationibus vtrique inducti sunt; multitudine scilicet exemplorum, quæ omnis ætas suppeditat. Nos aliàs duplicis generis protulimus, quorum quædam ostendunt *Crucem* ex hominibus Dæmones esse exactos, quædam aliis locis profligatos. Vide Disput. de Dæmoniis.
3. Prioris generis sunt, quod Gregorius Lingonicus Episcopus ex Energumenis ad se adductis, signo crucis iusserit Dæmonia discedere; vt loquitur Gregorius Turonensis in vita Patrum. quod eodem signo, eadem à muliere exegerit Albinus Andegauensis Episcopus, quemadmodum testatur Vincentius lib. 23. cap. 143. quod idem præstiterit Iosephus quidam nondum Christianus; vt habet Epiphanius Hæresi 30.
4. Pro posterioribus seruit Gregorius Neocæsariensis; quam sæpe contra Dæmones his armis depugnasse testatur Gregorius Nyssenus; in vita eius B. Antonius; qui hoc armorum genere omnibus Dæmonibus fuit terribilis. S. Margareta; quæ *Crucem* Dæmonem in forma Draconis sibi appropinquantem profligauit, teste Metaphraste in eius vita. Iulianus Apostata; qui dum se *Crucem* signat, Dæmones, quos euocarat, fugat; quemadmodum Oratione in eundem scribit Nazianzenus. His addimus, quod vtrisque plus ad propositam disputationem facit, vt in Anastasio Imperatore refert Glycas, parte 4. Erat, inquit, his temporibus Rex Persarum *Coades*, qui cum in castello quodam gemmas magni pretij didicisset, ac quæuis potiretur, ab incolis loci genijs, impediretur, omni genere præstigia-